

WILLIAM SHAKESPEARE

ΡΩΜΑΙΟΣ
ΚΑΙ
ΙΟΥΛΙΕΤΤΑ .

Εισαγωγή-Μετάφραση
Διονύσης Καψάλης

GUTENBERG / ΘΕΑΤΡΟ
Ἀθήνα 2018

ΤΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ

ΕΣΚΑΛΟΣ Ἡγεμὼν τῆς Βερόνας.
[Πρίγκιπας]

ΜΕΡΚΟΥΤΙΟΣ νεαρὸς κύριος, συγγενὴς τοῦ Ἡγεμόνα, φίλος τοῦ Ρωμαίου.

ΠΑΡΙΣ νεαρὸς εὐγενὴς, συγγενὴς τοῦ Ἡγεμόνα.

Νεαρὸς ΑΚΟΛΟΥΘΟΣ τοῦ Πάρη.

ΜΟΝΤΑΙΓΟΣ ἀρχηγὸς τῆς βερονέζικης οἰκογένειας τῆς ἐχθρικῆς πρὸς τοὺς Καπουλέτους.

ΚΥΡΙΑ ΜΟΝΤΑΙΓΟΥ

ΡΩΜΑΙΟΣ γιὸς τοῦ Μονταίγου.

ΜΠΕΝΒΟΛΙΟ ἀνιψιὸς τοῦ Μονταίγου, φίλος τοῦ Ρωμαίου καὶ τοῦ Μερκούτιου.

ΑΒΡΑΑΜ ὑπηρέτης τοῦ Μονταίγου.

ΒΑΛΤΑΣΑΡ ὑπηρέτης τοῦ Ρωμαίου.

ΚΑΠΟΥΛΕΤΟΣ ἀρχηγὸς τῆς βερονέζικης οἰκογένειας τῆς ἐχθρικῆς πρὸς τοὺς Μονταίγους.

ΚΥΡΙΑ ΚΑΠΟΥΛΕΤΟΥ

ΙΟΥΛΙΕΤΤΑ κόρη τοῦ Καπουλέτου.

ΤΥΒΑΛΛΟΣ ἀνιψιὸς τῆς κυρίας Καπουλέτου.

Ἡλικιωμένος ξάδερφος τοῦ Καπουλέτου.
ΕΥΓΕΝΗΣ

ΝΕΝΑ παραμάννα τῆς Ἰουλιέττας, ὑπηρέτρια τῶν Καπουλέτων.

ΠΕΤΡΟΣ ὑπηρέτης τῆς παραμάννας τῆς Ἰουλιέττας.

ΣΑΜΨΩΝ, ΓΡΗΓΟΡΗΣ, ὑπηρέτες τῆς οἰκογένειας τῶν
ΑΝΤΩΝΗΣ Καπουλέτων.

ΠΑΤΗΡ ΛΑΥΡΕΝΤΙΟΣ, φραγκισκανοὶ μοναχοί.
ΠΑΤΗΡ ΙΩΑΝΝΗΣ

Ἕνας ΦΑΡΜΑΚΟΠΟΙΟΣ, τῆς Μάντοβας.

Τρεῖς ΜΟΥΣΙΚΟΙ.

Μέλη τῆς περιπόλου, Πολίτες τῆς Βερόνας, Προσωπιδόφοροι, Λαμπαδηφόροι, Ἀκόλουθοι.

ΥΠΗΡΕΤΕΣ.

ΧΟΡΟΣ.

Τὸ ἔργο διαδραματίζεται στὴ Βερόνα καὶ στὴ Μάντοβα.

Ο ΠΡΟΛΟΓΟΣ [*Μπαίνει ο ΧΟΡΟΣ.*]

Δυὸ οἰκογένειες, μὲ δύναμη μεγάλη
μὲς στὴ Βερόνα (ἢ σκηνή μας τὸ καλεῖ),
ξεσποῦν σὲ ἔριδα παλιά, καὶ πέφτει πάλι
αἷμα πολίτη σὲ πολίτη κεφαλή.

Ἄπ' τῶν μοιραίων ἀντιπάλων τὶς λαγόνες
ἄτυχο ζευγος ἐρωμένων ἔχει βγεῖ,

5

κι εἶναι γραμμένο τοὺς πολύνεκρους ἀγῶνες
αὐτοὶ νὰ θάψουν κατεβαίνοντας στὴ γῆ.

Τὸν ἔρωτά τους, πού 'χει θάνατο καὶ πάθος,
καὶ τῶν γονέων τὴν ὀργή, ποὺ θὰ τὴ σβήσει

10

μόνο τὸ τέλος τῶν παιδιῶν τους, ἀπὸ λάθος,
αὐτὰ ἢ δῖωρη σκηνὴ θὰ ἱστορήσει.

Ὑπομονή, ν' ἀκούσετε, κι ἐμεῖς μὲ λίγη
προσπάθεια τὸ φτιάχνουμε ὅ,τι ξεφύγει.

[*Βγαίνει.*]

ΠΡΑΞΗ ΠΡΩΤΗ

[ΣΚΗΝΗ 1]

*Μπαίνουν ὁ ΣΑΜΨΩΝ καὶ ὁ ΓΡΗΓΟΡΗΣ, τοῦ οἴκου
τῶν Καπουλέτων, ὀπλισμένοι μὲ ξίφη καὶ σκοπτάρια.*

ΣΑΜΨ. Σ' τὸ λέω, Γρηγόρη, δὲν θὰ κάτσουμε στ' ἀβγά μας.

ΓΡΗΓ. Θὰ ἤμασταν κότες, ἂν καθόμασταν.

ΣΑΜΨ. Ἄν τοὺς κοτάει καὶ φανοῦν, θὰ τραβήξουμε.

ΓΡΗΓ. Τῶν παθῶν μας τὸν τάραχο.

ΣΑΜΨ. Τραβάω γρήγορα, ὅταν μοῦ τὴ δώσει. 5

ΓΡΗΓ. Μόνο ποὺ ἀργεῖς λιγάκι νὰ σ' τὴ δώσει.

ΣΑΜΨ. Ἔνας σκύλος τῶν Μονταίγων μοῦ τὴ δίνει.

ΓΡΗΓ. Ὅταν σ' τὴ δίνουν, τὴν παίρνεις. Ὅμως, ἂν εἴ-
σαι ἄντρας, τὴ δίνεις. Συνεπῶς, ἐὰν σ' τὴ δίνουν,
δίνεις κάτι ἄλλο. 10

ΣΑΜΨ. Αὐτὸς ὁ σκύλος μοῦ τὴ δίνει γιὰ νὰ τοῦ τὴ δώ-
σω. Βάζω τὰ δυὸ πόδια σ' ἓνα παπούτσι σ' ὅποιον
θέλεις ἀπὸ τοὺς Μονταίγους, ἄντρα ἢ γυναίκα.

ΓΡΗΓ. Εἶσαι λοιπὸν ἀδύναμος σὰν δοῦλος. Μόνον οἱ πιὸ
ἀδύναμοι βάζουν σὲ ἄλλους τὰ παπούτσια. 15

ΣΑΜΨ. Σωστά. Γι' αὐτὸ καὶ οἱ γυναῖκες, σὰν πιὸ ἀδύ-
ναμες ποὺ εἶναι, τὸ βάζουν πάντα κάτω. Συνεπῶς,
βάζω κάτω τοὺς ἄντρες τοῦ Μονταίγου καὶ βάζω
χέρι στὶς γυναῖκες του.

ΓΡΗΓ. Οἱ διαφορὲς εἶναι ἀνάμεσα στ' ἀφεντικά μας κι 20
ἐμᾶς, τοὺς ἄντρες τους.

ΣΑΜΨ. Τὸ ἴδιο κάνει. Θὰ φερθῶ σὰν τύραννος. Ἄφοῦ κατατροπώσω τοὺς ἄνδρες, θὰ ἐκπολιτίσω τὶς παρθένες. Θὰ τοὺς πάρω τὰ κεφάλια.

ΓΡΗΓ. Θὰ πάρεις τὰ κεφάλια τῶν παρθένων;

25

ΣΑΜΨ. Ναί. Θὰ τοὺς τὰ πάρω, θὰ τὶς πάρω, πάρ' το ὅπως νιώθεις.

ΓΡΗΓ. Ὅσες τὸ πάρουν πρέπει μᾶλλον νὰ τὸ νιώσουν.

ΣΑΜΨ. Ἐμένα θὰ μὲ νιώσουν μιὰ χαρά, ὅσο κρατήσω. Κι εἶναι γνωστὸ πὼς ἔχω νόστιμο κρέας.

30

ΓΡΗΓ. Εὐτυχῶς ποὺ δὲν εἶσαι ψάρι, γιατί θὰ ἤσουν φόφιος σὰν σαρδέλα. Βγάλε τὸ μαραφέτι σου. Ἐρχονται Μονταῖγοι.

*Μπαίνουν δύο ἄλλοι Ὑπηρέτες
[ὁ ΑΒΡΑΑΜ καὶ ὁ ΒΑΛΤΑΣΑΡ].*

ΣΑΜΨ. Ἴδου τὸ ὄπλο μου γυμνό. Ἄνοιξε τὸν καβγά ἐσύ, κι ἐγὼ κρατῶ τὰ νῶτα.

35

ΓΡΗΓ. Μπά; Κρατᾶς πισινὴ γιὰ νὰ τὴν κοπανήσεις;

ΣΑΜΨ. Μὴ μὲ φοβᾶσαι.

ΓΡΗΓ. Παναγία μου, σὲ τρέμω!

ΣΑΜΨ. Ἄς πάρουμε τὸ νόμο μὲ τὸ μέρος μας. Ἄς τοὺς ν' ἀρχίσουν πρῶτοι.

40

ΓΡΗΓ. Θὰ τοὺς στραβοκοιτάξω, κι ἄς τὸ πάρουν ὅπως θέλουν.

ΣΑΜΨ. Ὅπως τολμοῦν νὰ λές. Τοὺς κάνω ἔτσι τὸ δάχτυλο, νὰ δοῦμε ἂν θ' ἀντέξουνε τὴν προσβολή.

ΑΒΡ. Σ' ἐμᾶς δείχνει τὸ δάχτυλό του ὁ κύριος;

45

ΣΑΜΨ. Δείχνω τὸ δάχτυλό μου, κύριε.

ΑΒΡ. Σ' ἐμᾶς τὸ δείχνεις, κύριος;

ΣΑΜΨ. [Κατὰ μέρος στὸν ΓΡΗΓΟΡΗ.] Εἶναι μαζὶ μας
ὁ νόμος ἐὰν πῶ ναί;

ΓΡΗΓ. [Κατὰ μέρος στὸν ΣΑΜΨΩΝ.] Ὅχι. 50

ΣΑΜΨ. Ὅχι, κύριε, δὲν τὸ δείχνω σ' ἐσᾶς, ἀπλῶς τὸ
δείχνω, κύριε.

ΓΡΗΓ. Γυρεύετε καβγά, κύριε;

ΑΒΡ. Καβγά, κύριε; Ὅχι, κύριε.

ΣΑΜΨ. Γιατὶ ἂν γυρεύεις καβγά, ἐγὼ εἶμαι ὁ ἄνθρω- 55
πὸς σου. Ὁ κύριός μου εἶναι ἐξίσου καλὸς μὲ τὸν
δικό σου.

ΑΒΡ. Καλύτερος δὲν εἶναι.

ΣΑΜΨ. Λοιπόν, κύριε.

Μπαίνει ὁ ΜΠΕΝΒΟΛΙΟ.

ΓΡΗΓ. [Κατὰ μέρος στὸν ΣΑΜΨΩΝ.] Πῆς «καλύτερος». 60
Ἔρχεται ἓνας συγγενῆς τοῦ ἀφεντικοῦ μου.

ΣΑΜΨ. Ναί, κύριε, εἶναι καλύτερος.

ΑΒΡ. Δὲν σὲ πιστεύω.

ΣΑΜΨ. Τραβᾶτε, ἂν εἴστε ἄντρες. Γρηγόρη, τὴν καλή
σου μαχαιριά. 65

Ξιφομαχοῦν.

ΜΠΕΝ. Χωρίστε, ἀνόητοι· μέσα
τὰ ξίφη σας, δὲν ξέρετε τί κάνετε.

[Τοὺς κατεβάζει τὰ ξίφη.]

Μπαίνει ὁ ΤΥΒΑΛΔΟΣ.

ΤΥΒ. Ὡστε τραβᾶς σπαθὶ σ' αὐτοὺς τοὺς καημένους;
Γύρνα, Μπενβόλιο, νὰ δεῖς τὸ θάνατό σου.

ΜΠΕΝ. Γιὰ τὴν εἰρήνην προσπαθῶ — κρύψε τὸ ξίφος 70
ἧ βάλε το κι ἐσὺ νὰ τοὺς χωρίσουμε.

ΤΥΒ. Εἰρήνη με γυμνά σπαθιά; Μισῶ τὴ λέξη,
ὅσο τὴν κόλαση καὶ ὅλους τοὺς Μονταίγους,
κι ἐσένα. Σοῦ ῥχομαι, δειλέ. *Ξιφομαχοῦν.*

Μπαίνουν τρεῖς ἢ τέσσερις ΠΟΛΙΤΕΣ
μὲ ρόπαλα καὶ λόγχες.

ΠΟΛ. Ρόπαλα, τσεκούρια, λόγχες! Βαρᾶτε τους!
Κάτω οἱ Καπουλέτοι! Κάτω οἱ Μονταῖγοι!

75

Μπαίνουν ὁ ΚΑΠΟΥΛΕΤΟΣ μὲ τὸ νυχτικὸ
καὶ ἡ ΚΥΡΙΑ ΚΑΠΟΥΛΕΤΟΥ.

ΚΑΠ. Τί συμβαίνει; Φέρτε μου τὸ μεγάλο ξίφος!
Κ. ΚΑΠ. Μιὰ πατερίτσα! Τί τὸ θέλεις τὸ σπαθί;

Μπαίνουν ὁ ΜΟΝΤΑΙΓΟΣ καὶ ἡ ΚΥΡΙΑ ΜΟΝΤΑΙΓΟΥ.

ΚΑΠ. Ἔ, τὸ σπαθί μου, εἶπα! Μοῦ ῥθε κι ὁ Μονταῖγος
καὶ μοῦ κουνᾷ στὴ μούρη τὸ λεπίδι του.

80

ΜΟΝΤ. Κάθαρμα, Καπουλέτο! Ἀφησέ με! Μή!

Κ. ΜΟΝΤ. Ἄν πᾶς γυρεύοντας, οὔτε μιὰ πιθαμὴ.

Μπαίνει ὁ ΕΣΚΑΛΟΣ μὲ τὴν ἀκολουθία του.

ΕΣΚ. Ἐσεῖς, τῆς δημοσίας τάξεως ἐχθροί,
ποὺ κηλιδώνετε τὸ ἄχραντο ἀτσάλι
στὸ αἷμα τοῦ πλησίον. —Δὲν μ' ἀκοῦνε;— Ἔ!
Δὲν εἴστε ἄνθρωποι ἐσεῖς, εἴστε θηρία,
ποὺ γιὰ νὰ σβήσουνε τὴ λύσσα ποὺ τὰ καίει
ἀνοίγουν βρύσες πορφυρὲς τὶς φλέβες τους.
Ἐπὶ ποινῇ βασανισμοῦ, ἀφῆστε τώρα
αὐτὲς τὶς ἄκρατες, τὶς ματωμένες λάμες
νὰ πέσουν ἀπ' τὰ χέρια σας, κι ἀκοῦστε με,

85

90

τὸν ὀργισμένο Ἄρχοντά σας, τί θὰ πῶ.
 Ἔχουν ξεσπάσει τρεῖς ἐμφύλιες συρράξεις,
 ποὺ τὶς γεννήσατε μὲ λόγια τοῦ ἀέρα
 ἐσύ, γέρο Καπουλέτο, κι ἐσύ, Μονταῖγο, 95
 καὶ τρεῖς φορὲς ἐτάραξαν τὴν ἡσυχία
 στοὺς δρόμους τῆς Βερόνας· κι οἱ πολῖτες τῆς
 ἀπέβαλαν τὰ βλοσυρὰ κοσμήματά τους
 καὶ κράτησαν στὰ γερασμένα χέρια τους
 λόγχες παλιές, ποὺ σάπιζαν εἰρηνικῶς, 100
 γιὰ νὰ μοιράσουν τὸ δικό σας σάπιο μίσος.
 Ἄν διαταράξετε ξανὰ τὴν ἡσυχία,
 θὰ τὴν πληρώσετε μὲ ρήτρα τὶς ζωές σας.
 Ἐτούτῃ τῇ φορᾷ, πηγαίνετε οἱ ἄλλοι·
 ἐσύ θὰ ῥθεῖς μαζί μου τώρα, Καπουλέτο, 105
 κι ἐσύ, Μονταῖγο, νὰ ῥθεις τὸ ἀπόγευμα
 στὴν κατοικία μου, ἐκεῖ ὅπου δικάζω,
 γιὰ τὰ ὑπόλοιπα. Δὲν θὰ τὸ ξαναπῶ,
 ἐπὶ ποινῇ θανάτου, ὅλοι, διαλυθεῖτε.

*Βγαίνουν [ὅλοι ἐκτὸς τοῦ ΜΟΝΤΑΙΓΟΥ,
 τῆς ΚΥΡΙΑΣ ΜΟΝΤΑΙΓΟΥ καὶ τοῦ ΜΠΕΝΒΟΛΙΟ].*

ΜΟΝΤ. Μὰ ποιὸς ἀνοιξε πάλι τὴν παλιὰ πληγή;
 Πές, ἀνιψιέ, πῶς ἄρχισε; Ἦσουν κοντά;
 ΜΠΕΝ. Τοὺς βρῆκα ἐδῶ νὰ πολεμοῦν ἐκ τοῦ συστάδην,
 οἱ ὑπηρέτες τοῦ ἐχθροῦ σου κι οἱ δικοί σου.
 Τραβῶ ἀμέσως τὸ σπαθὶ νὰ τοὺς χωρίσω,
 κι αὐτοστιγμεί, ἰδοὺ, μαινόμενος Τυβάλδος 115
 μπαίνει κραδαίνοντας λεπίδι καὶ πετώντας
 λέξεις ἀγέρωχες στ' αὐτιά μου, μὲ τὸ ξίφος

νὰ κόβει φέτες ἀπὸ πάνω τὸν ἀέρα
 ποὺ σφύριζε ἀνέπαφος σὰν νὰ χλευάζει.
 Καὶ πλήθαιναν οἱ μαχητὲς κι ἀπὸ τὶς δύο,
 ὥσπου ὁ Πρίγκιπας τοὺς ἔκοψε στὰ δύο.

120

K. MONT. Καὶ ὁ Ρωμαῖος; Ξέρεις; Εἶναι μοναχός;
 Μέσα στὴ σύρραξη δὲν ἦταν, εὐτυχῶς.

ΜΠΕΝ. Μιὰ ὥρα πρὶν ὁ ἥλιος ὁ ἡλιάτορας

χρυσοστολίζει τὰ παράθυρα τοῦ κόσμου,
 ὁ ταραγμένος νους μὲ πῆγε μακριά,
 στὴ δυτικὴ πλευρὰ τῆς πόλης, ποὺ ριζώνει
 δάσος πλατύφυλλα πλατάνια· περπατώντας
 ἐκεῖ, Κυρία μου, νωρίς, εἶδα τὸ γιό σας.

125

Κίνησα πρὸς τὸ μέρος του, μὰ βλέποντάς με
 γλίστρησε γρήγορα στὸ ἄσυλο τοῦ δάσους.
 Καὶ τὴν καρδιά του κρίνοντας ἀπ' τὴ δική μου,
 ποὺ 'θελε πάνω ἀπ' ὅλα νὰ κρυφτεῖ ἀπ' ὅλα·
 κι ὥς ἤμουν ἤδη πλεονάζων κατὰ ἓναν
 θλιμμένον ἑαυτό, ἄφησα τὴ δική του,
 καὶ τὴ δική μου πῆρα μοναξιά, ξεχνώντας
 μετὰ χαρᾶς αὐτὸν ποὺ φεύγοντας χαιρόταν.

130

135

MONT. Πολλὲς φορὲς τὸν ἔχουν δεῖ ποὺ τὴ δροσούλα
 δροσίζει μὲ τὸ δάκρυ του, κι οἱ στεναγμοὶ του
 τὴ συννεφιά τὴ συννεφιάζουν· κι ὅταν πέρα
 στὰ βάθη τῆς αὐγῆς ἀγάλλεται ὁ ἥλιος
 κι ἀνοίγει τὰ βαριὰ παραπετάσματα,
 τότε βαρὺς ὁ γιός μου, σὰν φυγόδικος,
 ἔρχεται σπίτι νὰ κρυφτεῖ ἀπὸ τὸ φῶς·
 καὶ κλείνεται στὴν κάμαρά του καὶ σφαλίζει
 παραθυρόφυλλα καὶ σβήνει τὴν ἡμέρα

140

145

καὶ πλάθει μόνος μιὰ δική του μαύρη νύχτα.
Δὲν προμηνᾷ κάτι καλὸ αὐτὴ ἢ θλίψη,
ἐκτὸς ἂν κάποιος τὴν αἰτία ἐξαλείψει.

ΜΠΕΝ. Καλέ μου θεῖε, μήπως ξέρεις τὴν αἰτία; 150

ΜΟΝΤ. Οὔτε τὴν ξέρω, οὔτε θέλει νὰ τὴν πεῖ.

ΜΠΕΝ. Τὸν παρακάλεσες ποτέ, μὲ κάποιον τρόπο;

ΜΟΝΤ. Κι ἐγὼ ὁ ἴδιος κι ἄλλοι φίλοι του πολλοί.

Μὰ ἐκεῖνος, σύμβουλος ὁ ἴδιος τῆς καρδιάς του,
εἶναι ὁ ἴδιος —δὲν θὰ πῶ εἰλικρινῆς— 155

ἀλλὰ κλειστὸς στὸν ἑαυτό του καὶ κρυμμένος,

βαθιὰ ἀστάθμητος κι ἀνεύρετος ἀκόμη,

ὅπως τὸ ἄνθος ποὺ τὸ τρῶνε τὰ σκουλήκια

προτοῦ τὰ φύλλα του γλυκάνουν τὸν ἀέρα,

τὴν ὁμορφιά του πρὶν χαρίσει πρὸς τὸ φῶς. 160

Μόνον νὰ ξέραμε ὁ πόνος ποῦ ριζώνει,

κι ἡ θεραπεία του θὰ ἐρχόταν ἀπὸ μόνη.

Μπαίνει ὁ ΡΩΜΑΙΟΣ.

ΜΠΕΝ. Κατὰ φωνή. Πηγαίνετε, παρακαλῶ,
μήπως καὶ μάθω τί τοῦ τρώει τὸ μυαλό.

ΜΟΝΤ. Μαχᾶρι νὰ 'σαι τυχερός, τὴν ἱστορία 165
νὰ πάρεις ἀπ' τὸ στόμα του. Πᾶμε, Κυρία.

Βγαίνουν [ὁ ΜΟΝΤΑΙΓΟΣ καὶ ἡ ΚΥΡΙΑ ΜΟΝΤΑΙΓΟΥ].

ΜΠΕΝ. Καλὴ σου μέρα, ξάδερφε.

ΡΩΜ. Τόσο νωρὶς
εἶναι ἀκόμη;

ΜΠΕΝ. Μόλις χτύπησε ἔννια.

170

ΡΩΜ. Μοιάζουν ἀτέλειωτες οἱ λυπημένες ὥρες.

Δὲν ἦταν ὁ πατέρας μου αὐτός;

ΜΠΕΝ. Ναί, ἦταν.

Ποιά λύπη μάκρυνε τὶς ὥρες τοῦ Ρωμαίου;

ΡΩΜ. Ἡ ἔλλειψη αὐτοῦ ποὺ θὰ τὶς μίκραινε. 175

ΜΠΕΝ. Ἐρωτας;

ΡΩΜ. Ἐρήμην —

ΜΠΕΝ. Ἐρήμην τοῦ ἔρωτα;

ΡΩΜ. Ἐρήμην τῆς — ἐκείνης ποὺ ἐρωτεύτηκα.

ΜΠΕΝ. Ὅσο γλυκὸς εἶναι ὁ ἔρωτας στὴν ὄψη,
τόσο ἐπώδυνη ἡ τρομερή του κόψη. 180

ΡΩΜ. Κι αὐτὰ ποὺ συλλαμβάνει μὲ δεμένα μάτια
βρίσκουν τὸ δρόμο στῆς καρδιάς τὰ μονοπάτια.

Δὲν πείνασες; Τί ἔχει γίνεи ἐδῶ πέρα;

Ἄσε καλύτερα. Τὰ ἔχω μάθει ὅλα. 185

Εἶναι τὸ μίσος, βλέπεις, εἶναι κι ἡ ἀγάπη

ἀκόμη πιὸ πολύ. Ἀγάπη βάρβαρη,

μίσος ἀγαπημένο, πῶς νὰ βρῶ τὸ μίτο;

Ἀπ' τὸ μηδὲν πῶς ἔγινε τὸ γενηθῆτω;

Ἀβάσταχτη ἐλαφρότητα, σοβαρὴ κενότης, 190

δύσμορφο χάος ἀπὸ εὐπλαστες μορφές,

φτερό μολύβι, κάπνα λαμπρή, φωτιά κρύα,

ὕγεια ἄρρωστη καὶ ὕπνος πάντα ξύπνος,

ἄγρυπνος ὕπνος μου ποὺ ὕπνος δὲν θὰ γίνεи.

Νά ἡ ἀγάπη ποὺ ἀγάπη δὲν μοῦ δίνει. 195

Μὰ δὲν γελᾷς;

ΜΠΕΝ. Μᾶλλον θὰ κλάψω, ξάδερφε.

ΡΩΜ. Μὲ τί, καλέ μου;

ΜΠΕΝ. Μὲ αὐτὸ ποὺ σὲ βαραίνει.

ΡΩΜ. Μὰ τέτοια ἀγάπη τὴν ἀγάπη παραβαίνει. 200

Δικά μου βάσανα βαριά ἔχω στὸ στῆθος,
 κι ἐσὺ πιέζεις πιὸ πολύ, τὰ κάνεις πλῆθος
 μὲ τὰ δικά σου, κι ἡ ἀγάπη ποὺ μοῦ δίνεις
 κάνει ἀφόρητο τὸ βάρος τῆς ὀδύνης.

Εἶναι καπνὸς ὁ ἔρωτας, σὰν μιὰ ἰδέα·

205

κι ἀνάβει ἔξαφνα σὲ μάτια ἀμοιβαῖα —
 κι ὅταν λυπᾶται εἶναι θάλασσα δακρύων.

Τί ἄλλο; Τρέλα τρομερὰ διακριτική,
 πίκρα ποὺ πνίγει, γλύκα ποὺ σὲ κατοικεῖ.

Ἔχε γειά, ξάδερφε.

210

ΜΗΕΝ. Στάσου, θὰ ῥθῶ κι ἐγώ.

Εἶναι σὰν νὰ μοῦ λές νὰ πάω νὰ πνιγῶ.

ΡΩΜ. Συχώρα με, τὰ ἔχασα, ἐδῶ δὲν εἶμαι·

ἔμουν Ρωμαῖος, ὄχι πιὰ — κάπου θὰ κεῖμαι.

ΜΗΕΝ. Λυπήσου με καὶ πές μου το, ποιὰν ἀγαπᾷς;

215

ΡΩΜ. Νὰ σοῦ τὸ πῶ βογγώντας;

ΜΗΕΝ. Ὅχι καὶ βογγώντας,

ἀπλῶς νὰ μοῦ τὸ πεῖς μὲ λύπη.

ΡΩΜ. Ζήτη καλύτερα διαθήκη τοῦ ἀρρώστου,
 καὶ νὰ τοῦ πεῖς μὲ λύπη, ἦρθε ὁ καιρὸς του.

220

Μετὰ λύπης μου, λοιπόν, ἀγαπῶ γυναῖκα.

ΜΗΕΝ. Μέχρις ἐκεῖ τὸν βρῆκα μόνος μου τὸ στόχο!

ΡΩΜ. Σπουδαῖος σκοπευτής! Καὶ εἶναι ὁμορφη.

ΜΗΕΝ. Ἄν εἶναι ὁμορφος ὁ στόχος, θὰ τὸν βρεῖς.

ΡΩΜ. Ἐδῶ ἀστόχησες. Δὲν τὴ χτυποῦν τὰ βέλη,
 κι ὅλο ξεφεύγει, σὰν τὴν Ἄρτεμη, δὲν θέλει,
 καὶ τὴν ἀγνόητα φορᾷ σὰν πανοπλία
 σ' ὅλα τὰ μάγια τῆς ἀγάπης τὰ γελοῖα.

225

Δὲν κάθεται νὰ πεῖς, νὰ τὴν πολιορκήσεις,

- τὰ μάτια δὲν σηκώνει, νὰ τὴν ἐκπορθήσεις, 230
 ἢ τὴν ποδιά της, νὰ δεχτεῖ χρυσὴ βροχή.
 Τόσα πλούτη ὁμορφιάς καὶ θὰ πάει φτωχή.
 ΜΠΕΝ. Ὡστε ὁρκίστηκε νὰ παραμείνει ἀγνή;
 ΡΩΜ. Ὅρκιστηκε, φυλάγεται, καὶ πάει στράφι
 τόση ὁμορφιά νὰ ζεῖ ἀξόδευτη στὸ ράφι. 235
 Μὲ δίαίτα τόσο σκληρὴ θὰ ἀτροφῇ
 ἡ ὁμορφιά της κι ἀπογόνους δὲν θ' ἀφήσει.
 Τόσο ὠραία —καὶ δικαίως— εἶναι κρίμα
 ἡ εὐτυχία της ἐμένα νὰ ἔχει θύμα.
 Ὅρκιστηκε νὰ μὴν ἐρωτευτεῖ ποτὲ της, 240
 καὶ ζῶ πεθαίνοντας, τοῦ ὄρκου της ἐπαίτης.
 ΜΠΕΝ. Ἄκου με, ξέχασέ την, μὴν τὴ σκέπτεσαι.
 ΡΩΜ. Μάθε με, τώρα, πῶς ξεχνοῦν νὰ θυμηθοῦν.
 ΜΠΕΝ. Ἀφήνοντας τὰ μάτια τους ἐλεύθερα
 νὰ δρέψουν ἄλλες ὁμορφιές. 245
 ΡΩΜ. Μ' αὐτὸν τὸν τρόπο,
 ἡ ὁμορφιά της πιὸ πολὺ θὰ μὲ θαμπώσει.
 Τὰ πρόσωπά τους τὰ θωπεύουν μαῦρες μάσκες,
 κι ἡ φαντασία πιὸ πολὺ τὰ ὁμορφαίνει.
 μὰ ὅποιος δεῖ καὶ τυφλωθεῖ πῶς νὰ ξεχάσει 250
 ὅ,τι θησαύρισαν τὰ μάτια του πρὶν σβήσουν;
 Δεῖξε μου μιὰ γυναῖκα νὰ ἔναι ὁμορφη,
 κι ἡ ὁμορφιά της θὰ ἔναι μιὰ σημείωση
 στὴν ὁμορφιά τῆς ὄντως ὁμορφότερης.
 Γεῖά σου. Ποτὲ δὲν θὰ μὲ μάθεις νὰ ξεχάσω. 255
 ΜΠΕΝ. Γιὰ δίδακτρά σου τὴ ζωὴ μου, κι ἄς τὴ χάσω.
Βγαίνουν.

[ΣΚΗΝΗ 2]

*Μπαίνουν ὁ ΚΑΠΟΥΛΕΤΟΣ,
ὁ ΠΑΡΙΣ καὶ ἕνας ΥΠΗΡΕΤΗΣ.*

ΚΑΠ. Τὴν ἴδια ὑποχρέωση ἀνέλαβε,
μὲ ἴδιες ἀκριβῶς κυρώσεις, κι ὁ Μονταῖγος,
καὶ δὲν νομίζω νὰ ᾔναι τόσο δύσκολο
στὴν ἡλικία μας νὰ ἔχουμε εἰρήνη.

ΠΑΡ. Κι οἱ δυὸ ἔχετε φήμη ἔντιμων ἀνθρώπων,
καὶ εἶναι κρίμα τόσα χρόνια νὰ χτυπιέστε.
Καὶ γιὰ τὸ γάμο ποὺ σᾶς πρότεινα, τί λέτε;

ΚΑΠ. Θὰ ξαναπῶ αὐτὰ ποὺ εἶπα. Τὸ παιδί μου
εἶναι ἀμάθητη στὸν κόσμο, τὸ κατώφλι
δὲν πέρασε ἀκόμη τῶν δεκατεσσάρων.
Δυὸ καλοκαίρια, πές, νὰ δέσουνε — κι αὐτὴ
μπορεῖ νὰ εἶναι ὥριμη νὰ παντρευτεῖ.

ΠΑΡ. Βλέπεις νεότερες κι εἶναι μητέρες ἤδη.

ΚΑΠ. Κι ἔχουν χαλάσει πρόωρα αὐτὲς οἱ «ἡδῆ».

Ἢ γῆ κατὰπие ὅλες τὶς ἐλπίδες μου·
αὐτὴ μοῦ ἔμεινε, κόρη κι ἐλπίδα γῆ μου.

Μὰ τὴν καρδιά της κοίτα νὰ κερδίσεις, Πάρι,
θέλω αὐτὸν ποὺ θὰ θελήσει αὐτὴ νὰ πάρει,
κι ὅπου στραφεῖ αὐτή, μὲ τὸν ἄερα της
συμπνέει καὶ ἡ γνώμη τοῦ πατέρα της.

Ἀπόψε βράδυ, σπίτι μου, δίνω γιορτῇ,
καὶ θὰ ᾔναι καλεσμένοι μου ἀγαπητοί,
ὅπως κι ἐσύ, ἀνάμεσά τους ἄλλος ἕνας,
εὐπρόσδεκτος κι ἀγαπητὸς ὅσο κανένας.

Καὶ στὸ φτωχό μου σπίτι κοίταξε τὸ βράδυ 25
 νὰ δεῖς ἀστέρια ἐπὶ γῆς, ποὺ τὸ σκοτάδι
 τῶν οὐρανῶν φωταγωγοῦν. Ὅλη τὴ ρώμη
 θὰ νιώσεις τῆς νεότητος, ὅταν ἀκόμη
 φεύγει χωλαίνοντας ἀπ' τὸν ξανθὸ Ἀπρίλη
 παλὶὸς χειμώνας· κι ὅπως γύρω σου τὰ χεῖλη 30
 τῶν κοριτσιῶν θὰ δεῖς ν' ἀνθίζουν, σκέψου πόση
 χαρὰ τὸ σπίτι μου ἀπόψε θὰ σοῦ δώσει.

Κοίταξε, ἀκουγε τὰ πάντα, ἔχε κρίση,
 νὰ βρεῖς αὐτὴν ποὺ πιδὸ πολὺ θὰ σοῦ μετρήσει,
 καὶ μὲς στὶς ἄλλες τὴ δική μου, ὄντας μία, 35
 θὰ τὴ μετρήσεις μόνο μιὰ ἢ γιὰ καμία.

Ἔλα, πηγαίνουμε. [Στὸν ὙΠΗΡ.] Ἐσὺ νὰ πάρεις τώρα
 τοὺς δρόμους κι ὅλους νὰ τοὺς βρεῖς, καλὴ τους ὥρα,
 ποὺ 'ναι γραμμένο τ' ὄνομά τους· ἄς ὀρίσουν,
 τὸ σπίτι κι ἡ ἀγάπη μου θὰ τοὺς φροντίσουν. 40

Βγαίνουν [ὁ ΚΑΠΟΥΛΕΤΟΣ καὶ ὁ ΠΑΡΙΣ].

ΥΠΗΡ. Ὅλους νὰ τοὺς βρῶ, ποὺ 'ναι γραμμένο τ' ὄνο-
 μά τους. Εἶναι γραμμένο: κάθε κατεργάρης στὸν
 πάγκο του. Ὁ παπουτσής μὲ τὴν πήχη του, ὁ ρά-
 φτης μὲ τὸ καλαπόδι του, ὁ ψαράς μὲ τὰ πινέλα
 του, ὁ ζωγράφος μὲ τὰ δίχτυα του, ὁ ποιητὴς μὲ 45
 τὴ ροκάνα του· ἀλλὰ ἐγὼ πρέπει νὰ βρῶ ἔλα τὰ
 ἄτομα ποὺ 'ναι γραμμένο τ' ὄνομά τους ἐδῶ, καὶ
 ποτὲ δὲν μπορῶ νὰ βρῶ τί ὄνομα ἔγραψε ἐδῶ τὸ
 ἄτομο ποὺ τό 'γραψε. Πρέπει νὰ πάω στοὺς μορ-
 φωμένους. Ἡ ὥρα μου ἦ καλή. 50

Μπαίνουν ὁ ΜΠΕΝΒΟΛΙΟ καὶ ὁ ΡΩΜΑΙΟΣ.

ΜΗΝ. Ἡ μιὰ φωτιά τῆς ἄλλης καίει τὴν πυρά,
ἐνὸς τὸ ἄγχος ἄλλος πόνος μετριάζει,
ἂν ζαλιστεῖς γυρνώντας, ἄλλαξε φορά,
ἕνας καημὸς γιὰ τρεῦει ἄλλου τὸ μαράζι.

Κοίτα τὰ μάτια σου ἄλλιῶς νὰ τὰ μολύνεις,
καὶ τῆς παλιᾶς πληγῆς τὴ βρόμα θὰ ξεπλύνεις.

ΡΩΜ. Καὶ βάλε φύλλα μπανανιάς νὰ κάνεις μπλάστρι.

ΜΠΕΝ. Για ποιο πράγμα;

PΩΜ. Γιά τὸ σπασμένο σου καλάμι.

ΜΠΕΝ. Τρελάθηκες, Ρωμαΐε;

ΡΩΜ. Δέν τρελάθηκα,

ἀλλὰ μὲ δέσαν πιὸ σφιχτὰ κι ἅπ' τοὺς τρελοὺς,
μὲ φυλακίσαν, μοῦ στέρῃσαν τὴν τροφή μου,
μὲ μαστιγώνουν, μὲ χτυποῦν καὶ — καλῆσπέρα.

ΥΠΗΡ. Καλησπέρα, κύριε. Ξέρεις νὰ διαβάζεις;

ΡΩΜ. "Ο,τι μοῦ ἔγραψε ἡ μοίρα πού μέ δέρνει.

ΥΠΗΡ. Αὐτὴ δὲν θὰ τὴν ἔμαθες ἀπ' τὰ βιβλία. Ἀλλὰ, γιὰ τὸ Θεό, μπορεῖς νὰ διαβάσεις ὅ,τι σοῦ βάλουνε μπροστά σου;

ΡΩΜ. "Αν κατέχω τὴ γλῶσσα καὶ τὰ γράμματα.

ΥΠΗΡ. Σωστά μιλάς καὶ τίμια. Νά 'σαι καλά.

ΡΩΜ. Στάσου, ἄνθρωπέ μου, διαβάζω.

Διαβάζει τὸ γράμμα.

Ὁ κύριος Μαρτίνος μετὰ τὴν σύζυγον καὶ τὰς κόρας του·
ὁ κόμης Ἀνσελμος καὶ οἱ ὠραιότατοι ἀδελφοί του·
ἡ ἀξιότιμη χήρα τοῦ Βιτρούβιου·
ὁ κύριος Πλακέντιος καὶ οἱ χαριτωμένες ἀνιψίδες του·
ὁ Μερκούτιος καὶ ὁ ἀδελφός του Βαλεντίνος·

ὁ θεῖος μου Καπουλέτος, ἡ σύζυγος καὶ οἱ κόρες του·
 ἡ ὥραία ἀνιψιά μου Ροζαλίνα καὶ ἡ Λίβια·
 ὁ κύριος Βαλέντιος καὶ ὁ ἐξάδερφός του Τυβάλδος· 80
 ὁ Λεύκιος καὶ ἡ εὐθυμὴ Ἑλένα.

Ὡραία σύναξη. Καὶ ποῦ εἶναι νὰ ἔρθουν;

ΥΠΗΡ. Πάνω.

ΡΩΜ. Σὲ δεῖπνο; Ποῦ;

ΥΠΗΡ. Στὸ σπíti. 85

ΡΩΜ. Στὸ σπíti τίνος;

ΥΠΗΡ. Τοῦ ἀφεντικοῦ μου.

ΡΩΜ. Σωστά. Ἐπρεπε νὰ ρωτήσω ἐξαρχῆς.

ΥΠΗΡ. Καὶ τώρα θὰ σοῦ πῶ πρὶν μὲ ρωτήσεις. Ἀφε-
 ντικό μου εἶναι ὁ μέγας καὶ τρανὸς Καπουλέτος, 90
 κι ἂν δὲν εἶσαι ἀπὸ ἐκείνους τοὺς Μονταίγους,
 πέρανα γιὰ ἓνα ποτηράκι. Νά 'σαι καλά.

Βγαίνει.

ΜΗΕΝ. Σ' αὐτὴ τὴν παλαιὰ γιορτὴ τοῦ Καπουλέτου
 δειπνᾷ ἡ ὥραία Ροζαλίνα ποὺ ἀγαπᾷς,
 μ' ὅλες τίς καλλονές ποὺ ζοῦν μὲς στὴ Βερόνα. 95
 Πᾶμε, καὶ μὲ τὰ μάτια σου ἀμόλυντα,
 τὸ πρόσωπό της θὰ συγκρίνουμε μὲ κάποια,
 καὶ πές μου ἂν ὁ κύκνος σου δὲν γίνει πάπια.

ΡΩΜ. Ὅταν τὰ μάτια μου ἀσεβήσουν κι ἀσπαστοῦν
 τέτοιες ψευτιές, φωτιά νὰ γίνει κάθε δάκρυ· 100
 τὰ μάτια ποὺ ἔπνιγα καὶ ζοῦσαν, νὰ καοῦν,
 σὰν διαφανεῖς αἰρετικοί, ἀπ' ἄκρη σ' ἄκρη.
 Ἄλλη πιδ ὁμορφὴ! Κι ὁ ἥλιος ὁ πανόπτης
 ἄλλο δὲν εἶδε πρόσωπο σὰν τὸ δικό της.

ΜΗΕΝ. Τὴν εἶδες ὁμορφὴ, γιὰτὶ δὲν εἶδες ἄλλη, 105

καὶ κάθε μάτι αὐτὴν μ' αὐτὴν σταθμίζει πάλι.
 Ἀλλὰ ὁ γυάλινος ζυγὸς σου ἄς τολμήσει
 τὴν ἐρωμένη σου μὲ ἄλλη νὰ σταθμίσει
 (ποῦ τὴ λαμπρὴ της θὰ σοῦ δείξω τὴ χροιᾶ),
 καὶ ἐκείνη πού 'λαμπε θὰ δεῖς νὰ ὠχρίᾳ.
 ΡΩΜ. Ἔστω, θὰ 'ρθῶ — ὅχι τὴ θεᾶ νὰ θαυμάσω·
 ἄλλες λαμπρότητες, δικές μου, θὰ γιορτάσω.
 [Βγαίνουν.]

[ΣΚΗΝΗ 3]

Μπαίνουν ἡ ΚΥΡΙΑ ΚΑΠΟΥΛΕΤΟΥ καὶ ἡ ΝΕΝΑ.

Κ. ΚΑΠ. Νένα, ποῦ 'ναι ἡ κόρη μου; Πές της νὰ ἔρθει.
 ΝΕΝΑ Νά, καὶ ὅπως ἤμουνα στὰ δώδεκα παρθένα —
 τὴ φώναξα. Ἀρνάκι, τσαπερδόνα μου!
 Θεὸς φυλάξοι, τὸ παιδί! Ἰουλιέττα!

Μπαίνει ἡ ΙΟΥΛΙΕΤΤΑ.

ΙΟΥΛ. Τί εἶναι, ποιὸς φωνάζει;
 ΝΕΝΑ Ἡ μητέρα σου.
 ΙΟΥΛ. Ἐδῶ εἶμαι, μητέρα, τί μὲ θέλετε;
 Κ. ΚΑΠ. Ἄκου τί θέλω. Νένα, ἄφησέ μας λίγο,
 νὰ ποῦμε τὰ δικὰ μας. Νένα, ἔλα πίσω,
 μόλις θυμήθηκα, πρέπει καὶ ἐσὺ ν' ἀκούσεις.
 Ἐέρεις ἡ κόρη μου σὲ τί ἡλικία εἶναι.
 ΝΕΝΑ Ὡρα πρὸς ὥρα θὰ μποροῦσα νὰ σ' τὴν πῶ.
 Κ. ΚΑΠ. Δὲν εἶναι δεκατέσσερα.
 ΝΕΝΑ Τόσα νὰ χάσω

- σάπια δόντια (κι ἄς ἔχω μόνο τέσσερα), 15
 ἂν εἶναι δεκατέσσερα. Πόσο μᾶς μένει
 ὥς τῆς Παναγίας — μεγάλη ἡ χάρη Της;
 Κ. ΚΑΠ. Ἐνα δεκαπενθήμερο καὶ κάτι μέρες.
 ΝΕΝΑ Καὶ κάτι μέρες πού 'ταν, πές το ψέματα·
 κι ἅπ' ὅλες τὶς ἡμέρες μὲς στὸ χρόνο 20
 παραμονὴ τῆς Μεγαλόχαρης τὸ βράδυ
 θὰ γίνεῖ δεκατέσσερα — μιὰ ἡλικία
 ἦταν μὲ τὴ Σουζάνα μου — Θεὸς σχωρέσ' τη—,
 μὰ τὴ Σουζάνα μου τὴν πῆρε ὁ Θεός,
 δὲν ἔκανε γιὰ μένα τὴν ἀμαρτωλή. 25
 Παραμονὴ τῆς Μεγαλόχαρης τὸ βράδυ,
 ὅπως εἶπα, κλείνει τὰ δεκατέσσερα.
 Θυμᾶμαι, Παναγία μου, σὰν νὰ 'ναι τώρα.
 Ἐντεκα χρόνια πέρασαν ἅπ' τὸ σεισμό,
 κι ἅπ' ὅλες τὶς ἡμέρες — δὲν θὰ τὸ ξεχάσω— 30
 ἐκείνη διάλεξα γιὰ νὰ τὴν ἀποκόψω.
 Καὶ τὸ βυζί μου ἄλειψα μὲ ἄψινθο,
 ἐκεῖ στὸν ἥλιο, δίπλα στὸν περιστεριώνα.
 Λείπατε, σεῖς κι ὁ κύριος, στὴ Μάντοβα —
 τὰ ἔχω ἀκόμη τὰ μυαλά μου. Κι ὅπως εἶπα, 35
 μόλις δοκίμασε τὸ φάρμακο στὴ ρώγα,
 πῆρε μιὰ πίκρα τὸ χαζούλι καὶ τὰ βάζει
 μὲ τὸ βυζί μου καὶ τὸ φτύνει. Ξαφνικά,
 «τρέμε, τρέμε» μοῦ κάνει ὁ περιστεριώνας,
 καὶ δὲν χρειάζεται νὰ μοῦ φωνάζεις, λέω, 40
 φεύγω χωρὶς νὰ μοῦ τὸ πεῖς. Καὶ ἀπὸ τότε
 ἔντεκα χρόνια πέρασαν ὁλόκληρα.
 Στεκόταν μόνη της, μὰ τὸ σταυρό· τί λέω;

σάν τὸ παπάκι, τσοῦπ τσοῦπ, ἔτρεχε παντοῦ·
 μόλις μιὰ μέρα πρίν, ἔσπασε τὰ μοῦτρα της, 45
 κι ὁ ἄντρας μου, νά 'ναι καλὰ ἐκεῖ πού εἶναι,
 κεφάλτος ἄνθρωπος, ἀρπάζει τὸ παιδί,
 «λοιπόν», τῆς λέει, «ὥστε πέφτεις μὲ τῇ μούρη;
 ἀνάσκελα θὰ πέφτεις ὅταν μεγαλώσεις,
 ἔτσι δὲν εἶναι, Γιούλη;». Καί, μὰ τὸ Θεό, 50
 παύει τὸ κλάμα, τὸ γλυκό μου. «Ναί», τοῦ λέει.
 Κοίτα νὰ δεῖς πῶς βγαίνουν κάποτε τ' ἀστεῖα.
 Καὶ χίλια χρόνια νὰ ζήσω, δὲν τὸ ξεχνῶ
 ποτέ, «Ἔτσι δὲν εἶναι, Γιούλη;», νὰ τῆς λέει,
 κι ἐκεῖνο κόπασε, τὸ δόλιο, κι εἶπε «Ναί». 55

Κ. ΚΑΠ. Μὴ συνεχίζεις, φτάνει, σὲ παρακαλῶ.
 ΝΕΝΑ Μὰ ναί, κυρία, ἀλλὰ πῶς νὰ μὴ γελάσω,
 ἔτσι πὺ ἐπαψε τὸ κλάμα κι εἶπε «Ναί».
 Εἶχε κι ἓνα καρούμπαλο στὸ κούτελό της,
 σάν τοῦ κοκόρου τὸ μπαλάκι, τόσο ἦταν, 60
 ἄσχημο χτύπημα, κι ἔκλαιγε μαῦρο δάκρυ.
 Κι «ἔπεσες μὲ τῇ μούρη;», λέει ὁ ἄντρας μου,
 «ἀνάσκελα θὰ πέφτεις ὅταν μεγαλώσεις,
 ὅταν θὰ εἶσαι πιά γυναίκα. Ἔτσι, Γιούλη;».
 Καὶ κόπασε, τὸ ἄμωρο, καὶ εἶπε «Ναί». 65

ΙΟΥΛ. Καὶ λέω νὰ κοπάσεις, Νένα μου, κι ἐσύ.
 ΝΕΝΑ Καλά, τελείωσα. Τῇ χάρη Του νὰ ἔχεις,
 μωρὸ πιὸ ὁμορφο δὲν θήλασα ποτέ μου.
 Κι ὅτι μπορεῖ νὰ ζήσω νὰ σὲ δῶ νυφούλα,
 ἄλλο δὲν θέλω στὴ ζωὴ μου, φτάνει τόσο. 70
 Κ. ΚΑΠ. Αὐτὴ ἡ «νύφη» ἀκριβῶς ἦταν τὸ θέμα
 πὺ ἤθελα νὰ θίξω. Πές μου, κόρη μου,

- πῶς τὸ αἰσθάνεσαι τὸ ζήτημα τοῦ γάμου;
 ΙΟΥΛ. Σὰν μιὰ τιμὴ ποὺ δὲν τὴν ὀνειρεύομαι.
 NENA Τιμὴ! Νὰ μὴν τὸ παινευτῶ, ἐσύ, παιδί μου, 75
 ἔχεις θηλάσει τὴ σοφία μὲ τὸ γάλα σου.
 Κ. ΚΑΠ. Καιρὸς ν' ἀρχίσεις νὰ τὸ σκέφτεσαι, λοιπόν.
 Ἄλλες μικρότερές σου, μέσα στὴ Βερόνα,
 κυρίες εὐπόληπτες, εἶναι μητέρες.
 Κι ὑπολογίζω πῶς, σ' αὐτὴ τὴν ἡλικία 80
 ποὺ εἶσαι τώρα ἐσύ, ἀνύπαντρη ἀκόμα,
 ἐγὼ ἤμουν μητέρα σου. Μὲ λίγα λόγια,
 ὁ ἄξιος Πάρις θέλει τὴν ἀγάπη σου.
 NENA Ἄντρας, σοῦ λέω, δέσποινά μου. Τέτοιον ἄντρα,
 καὶ τί στὸν κόσμο — μὰ τί λέω, εἶναι κοῦκλος. 85
 Κ. ΚΑΠ. Παρόμοιός του δὲν ἀνθίζει στὴ Βερόνα.
 NENA Ἔνα μπουμπούκι, τί νὰ πῶ, σωστὸ μπουμπούκι.
 Κ. ΚΑΠ. Τί λές; Σοῦ πάει ν' ἀγαπήσεις τέτοιον ἄντρα;
 Ἀπόψε θὰ ἴναι στὴ γιορτὴ, θὰ τὸν γνωρίσεις.
 Τὸ πρόσωπό του φυλλομέτρησε καὶ βρὲς 90
 ἢ ὁμορφιά του ποιές σοῦ ἔγραφε χαρές.
 Κοίταξε τίς γραμμές του, πῶς παντρεύονται
 ἢ μιὰ τὴν ἄλλη καὶ τί πραγματεύονται·
 κι ἂν τὸ βιβλίο ἔχει κάτι ἀσαφές,
 θὰ ἴναι γραμμένο στῶν ματιῶν τίς παραφές. 95
 Μὰ τέτοιας ἄδετης ἀγάπης τὴν οὐσία
 τὴν ὁμορφαίνει ἢ καλὴ βιβλιοδεσία.
 Ὅπως τὸ ψάρι στὸ νερό, ἀγάλλεται
 κι ἡ ὁμορφιά τὴν ὁμορφιά νὰ περιβάλλεται.
 Καὶ πόση δόξα μοιραζόμαστε στὸ δίχτυ 100
 μιᾶς ἱστορίας μὲ χρυσὸ σελιδοδείκτη.

Κι ὅταν τὸν ἔχεις, κι ἡ χαρά σου τὸν τυλίγει,
ἡ δόξα ποὺ θὰ μοιραστεῖς δὲν θὰ ᾿ναι λίγη.

NENA Θὰ ᾿ναι πολλή. Οἱ ἄντρες πάντα μᾶς γεμίζουν.

K. KAI. Λέγε, τὴ θέλεις τὴν ἀγάπη του — νὰ φύγω; 105

IOYI. Θέλω νὰ δῶ ἂν βλέποντας θελήσω λίγο.

Ἄλλὰ τὰ μάτια πιὸ ψηλὰ δὲν θὰ σηκώσω
ἀπ' τὶς δικές σας ὑποδείξεις, μόνο τόσο.

Μπαίνει ἓνας ΥΠΗΡΕΤΗΣ.

ΥΠΗΡ. Μαντάμ, οἱ καλεσμένοι εἶναι ἐδῶ, τὸ δεῖπνο
στὸ τραπέζι, ἑσᾶς σᾶς φωνάζουν, τὴ δεσποινίδα 110
τὴ ζητοῦν, τὴν Παραμάννα σιχτιρίζουν στὸ κε-
λάρι, ἄλλοῦ παπὰς ἄλλοῦ τὰ ράσα γενικῶς. Τρέ-
χω ἀμέσως νὰ σερβίρω, κι ἀκολουθῆστε με, σᾶς
ἱκετεύω. Πανικός!

K. KAI. Ἔρχομαι. Κόρη μου, ὁ Κόμης περιμένει. 115

NENA Ἄντε, κοπέλα μου, κι ἡ νύχτα σοῦ πηγαίνει.

Βγαίνουν.

[ΣΚΗΝΗ 4]

*Μπαίνουν ὁ ΡΩΜΑΙΟΣ, ὁ ΜΕΡΚΟΥΤΙΟΣ,
ὁ ΜΠΕΝΒΟΛΙΟ, μὲ πέντε ἢ ἕξι ἄλλους,
προσωπιδόφρους καὶ λαμπαδηφόρους.*

ΡΩΜ. Τί λές; Θὰ ᾿χουμε κάποιον πρόλογο νὰ ποῦμε
ἢ θὰ ὀρμήσουμε χωρὶς ἀπολογία;

ΜΠΕΝ. Δὲν εἶναι πλέον τοῦ συρμοῦ οἱ φιοριτουῖρες,
ἢ Ἐρωτας θεούλης σὰν τυφλόμυγα,
μὲ τόξο παραμάσχαλα μπογιατισμένο, 5

για νὰ τρομάζει τὶς κυρίες σὰν τὸ σκιαχτρο·
ἢ πρόλογος, νὰ ψιθυρίζει ἀπὸ μνήμης
τὰ λόγια τοῦ ὑποβολέα γιὰ νὰ μποῦμε.

Ἄς μᾶς μετρήσουν ὅπως θέλουν· τοὺς μετράμε
στὰ γρήγορα δυὸ γύρους καὶ πηγαίνουμε.

10

ΡΩΜ. Δῶσ' μου καλύτερα δαυλό. Εἶμαι βαρὺς,
δὲν κάνω ἐγὼ γιὰ τέτοιες τζιριτζάντζουλες.
Μόνο τὸ φῶς ἀντέχω νὰ σηκώσω.

ΜΕΡ.

Ὅχι,

γλυκὲ Ρωμαῖο μου, σὲ θέλω νὰ χορέψεις.

15

ΡΩΜ. Εἰλικρινά, σοῦ λέω, δὲν μπορῶ. Ἐσεῖς
φορᾶτε εὐκόλα παπούτσια, κι ἡ ψυχὴ σας
δίνει στὰ πόδια σας φτερά, μὰ ἡ δική μου
μὲ καθηλώνει καὶ τὰ νιώθω σὰν μολύβι.

ΜΕΡ. Σὰν ἐραστής, τοῦ ἔρωτά σου τὰ φτερά
βάλε καὶ πέταξε ψηλά, νὰ καμαρῶνεις.

20

ΡΩΜ. Τόσο μὲ πλήγωσε βαθιὰ ποὺ δὲν πετῶ
μὲ τὰ φιλά φτερά του· τόσο μὲ δεσμεύει
κι ἀπὸ τὸν πόνο μου δὲν πάω πιὸ ψηλά.
Βυθίζομαι ὑπὸ τὸ βάρος τῆς ἀγάπης.

25

ΜΕΡ. Καὶ πᾶς βαθιὰ της, ἀν ἐπάνω της βαρύνεις —
πολὺ βαρὺς γιὰ πράγμα τόσο τρυφερό.

ΡΩΜ. Ἡ ἀγάπη πράγμα τρυφερό; Εἶναι τραχιά,
σκληρὴ, ἀτίθαση, κεντάει σὰν ἀγκάθι.

ΜΕΡ. Ἄν εἶναι αὐτὴ τραχιά, γίνε τραχὺς μαζί της,
κέντα την ποὺ σὲ κέντησε καὶ βάλ' την κάτω.
Δῶστε μου κάλυμμα νὰ μπεῖ τὸ πρόσωπό μου:
μουτσούνα στὴ μουτσούνα μου. Τί μ' ἐνδιαφέρει
πόσες ἀσχήμιες θὰ μοῦ βροῦν νὰ σχολιάσουν;

30

- Θὰ κοκκινίσει αὐτὸς ὁ σύννοφρος γιὰ μένα. 35
- ΜΗΕΝ. Ἐλᾶτε, ἄς χτυπήσουμε — καὶ μόλις μποῦμε
θὰ πάρουμε τὰ πόδια μας, κι ὅπου μᾶς βγάλουν.
- ΡΩΜ. Ἐνα δαυλὸ γιὰ μένα. Οἱ πιὸ ἀνάλαφροι
τὶς ψάθες νὰ σαρώσουν μὲ τὶς φτέρνες τους.
Ἐγὼ φορῶ τὴ γηραλέα παροιμία 40
καὶ μένω ἔξω ἀπ' τὸ χορὸ, ἀπλῶς νὰ φέγγω.
- ΜΕΡ. Ναί, φέξε μου καὶ γλίστρησα, κι ὅπως τὸ πᾶς
θὰ φέξεις σίγουρα· κι ἂν εἶσαι κολλημένος,
πῶς θὰ σὲ ξεκολλήσουμε ἀπὸ τὸ βοῦρκο
—μὲ συγχωρεῖτε— τῆς ἀγάπης πού 'χεις πέσει 45
μέχρι τ' αὐτιά. Ἐμπρός, λοιπόν. Καῖμε τὴ μέρα.
- ΡΩΜ. Ὅχι τὴ μέρα.
- ΜΕΡ. Ἐννοῶ καθυστεροῦμε,
καῖμε τὰ φῶτα μάταια, σὰν νὰ 'ταν μέρα.
Αὐτὸ ποὺ ἐννοῶ ἂν δὲν ἀκολουθήσεις, 50
στοὺς πέντε δρόμους θὰ σ' ἀφήσουν οἱ αἰσθήσεις.
- ΡΩΜ. Καὶ ἐννοεῖς ν' ἀκολουθήσω στὸ χορὸ,
ἀλλὰ δὲν πρέπει.
- ΜΕΡ. Καὶ γιατί, παρακαλῶ;
- ΡΩΜ. Εἶδα ὄνειρο ἀπόψε. 55
- ΜΕΡ. Κι ἐγὼ ἐπίσης.
- ΡΩΜ. Πές μου λοιπόν τί ὄνειρεύτηκες ἐσύ.
- ΜΕΡ. Πῶς λένε ψέματα συχνὰ οἱ ὄνειροπόλοι.
- ΡΩΜ. Κι ὅταν κοιμοῦνται ὄνειρεύονται ἀλήθειες.
- ΜΕΡ. Ἄ! τὴ βασίλισσα Μαὰβ πρέπει νὰ εἶδες. 60
Εἶναι ἡ μαία μέσα στὶς νεράιδες,
σὰν σφραγιδόλιθος μικρή, σὰν τὸν ἀχάτη
σὲ δαχτυλίδι προεστῶτος· κάθε νύχτα

ἓνα ζευγάρι μόρια τὴν περιφέρουν
 μπροστὰ στὶς μύτες τῶν ἀνθρώπων ποὺ κοιμοῦνται. 65
 Ἡ ἄμαξά της εἶναι καρυδότσουφλο,
 ποὺ τὸ ξυλούργησαν ὁ σκίουρος κι ἡ κάμπια,
 προαιωνίου φήμης ἀμαξοποιοί·
 ἔχει ἀχτίνες ἀπὸ πόδια ἀνυφάντρας,
 ἀπὸ φτερά ἀκρίδας ἔχει τὴ σκεπὴ της, 70
 τὸ χαλινὸ της ἀπὸ νῆμα τῆς ἀράχνης,
 γιὰ λαιμαριὰ τοῦ φεγγαριοῦ μαρμαρυγές·
 γιὰ καμουτσὶ ἔχει τὸ κόκαλο τοῦ γρύλου
 μὲ ἀραχνοῦφαντες λωρίδες, κι ἄμαξά
 ἓνα σκνιπάκι μ' ἓνα γκρίζο πανωφόρι, 75
 οὔτε μισὸ σὰν τὸ ζώυφιο ποὺ φθείρει
 νωχελικὰ τὸ δαχτυλάκι δεσποινίδος.
 Ἔτσι καλπάζει μέρα νύχτα καὶ διασχίζει
 μέσα στὸν ὕπνο τὰ μυαλὰ τῶν ἐραστῶν,
 καὶ ὄνειρεύονται τὸν ἔρωτα· θωπεύει 80
 τοῦ ὕπναλέου αὐλικοῦ τὰ γόνατα,
 καὶ ὄνειρεύεται βαθιὰς γονυκλισίες·
 τοῦ δικηγόρου τὰ πρησμένα δάχτυλα,
 κι ἀμέσως ὄνειρεύεται τὴν ἀμοιβή του·
 τῶν γυναικῶν τὰ χεῖλη κι ὄνειρεύονται 85
 ὅτι φιλοῦνε ἄλλα χεῖλη, κι ἡ Μαὰβ
 τὰ πλήττει κάποτε μὲ φλύκταινες, γιὰτὶ
 τὰ χνότα τους μολύνουν μὲ γλυκίσματα.
 Στοῦ αὐλικοῦ καλπάζει κάποτε τὴ μύτη,
 κι αὐτὸς στὸν ὕπνο του μυρίζεται ρουσφέτι. 90
 Ἄλλοτε πάλι, μὲ τοῦ χοίρου τὴν οὐρά,
 μέσα στὸ λήθαργο ποὺ πέφτει καὶ χωνεύει

ὁ ἐφημέριος, τοῦ γαργαλᾷ τῇ μύτῃ,
καὶ ὄνειρεύεται καινούριες ἐνορίες.

Κι ὅταν περνᾷ ἀπ' τὸ λαιμὸ τοῦ στρατιώτῃ 95
καὶ τὸν ἀγγίζει, μὲς στὸν ὕπνο του ἐκεῖνος
βλέπει νὰ κόβει τῶν ἐχθρῶν του τὰ λαρύγγια
καὶ βλέπει ρήγματα, ἐνέδρες, καὶ σπαθιά
ἀπ' τὸ Τολέδο, καὶ προπόσεις ὥς τὸν πᾶτο·
κι ἀκούει τύμπανα στ' αὐτιά του καὶ ξυπνάει 100
κι ἀλαφιασμένος βλαστημᾷ δυὸ προσευχὲς
καὶ πέφτει πάλι καὶ κοιμᾷται. Ἡ Μαᾶβ
πλέκει τῇ χαίτῃ τῶν ἀλόγων μὲς στὴ νύχτα,
καὶ τὸ μαλλὶ τὸ βρομερὸ τῆς κατσιβέλας
τὸ κάνει μποῦκλες μαγικὲς πού, ὅπως λένε, 105
ἂν τὶς ξεμπλέξεις, προμηνύουν συμφορά.
Εἶναι ἡ μάγισσα ποὺ βρίσκει τὶς παρθένες,
κι ὅταν ἀνάσκελα πλαγιάζουν τὶς πλακῶνες
καὶ τὶς μαθαίνει πρώτη πῶς νὰ φέρουν βάρος
καὶ νὰ κρατᾶνε σὰν γυναῖκες. Ἡ Μαᾶβ — 110

ΡΩΜ. Σιγά, Μερκούτιε, σιγά. Παραληρεῖς.

Μιλᾷς καὶ τίποτε δὲν λές.

ΜΕΡ.

Γιατὶ μιλῶ

μὲ ὄνειρα, τὰ ὄνειρα ποὺ τὰ γεννᾷ
τὸ ὀκνηρὸ μυαλό μας ἀπ' τὸ τίποτα, 115
στὴ φαντασία μας, ποὺ τίποτα δὲν εἶναι,
μὰ εἶναι ἀνυπόστατη σὰν τὸν ἄερα,
πιὸ ἀσταθὴς κι ἀπὸ τὸν ἄνεμο ποὺ τώρα
ζητᾷ τὸ στῆθος τοῦ βορρᾶ, νὰ τὸ φιλήσει,
κι ὅταν τὸ βρίσκει παγωμένο, ξεφυσώντας 120
γυρίζει ἑξαλλος σὲ βροχερὸ νοτιά.

ΜΠΕΝ. Αὐτὸς ὁ ἄνεμος μᾶς πῆρε τὰ μυαλά μας,
καὶ θὰ γλεντήσουμε κατόπιν ἐορτῆς.

ΡΩΜ. Ἡ μᾶλλον πρόωρα, φοβᾶμαι· στὸ μυαλό μου
κάποιο προαίσθημα κακὸ μὲ βασανίζει· 125
κάποια συνέπεια τῶν ἄστρων ποὺ θ' ἀρχίζει
ἀπόψε κιόλας, μὲ τὸ γλέντι, νὰ μετρᾷ
τὴν τρομερὴ της προθεσμία, θὰ ἐκπνεύσει
καὶ θὰ εἰσπράξει ρήτρα ἄκαιρου θανάτου
ἀπ' τὴ ζωὴ ποὺ μόλις ζεῖ μὲς στὴν ψυχὴ μου. 130
Ὁ κυβερνήτης τῆς πορείας μου αἰσίως
ἂς μ' ὁδηγήσει. Κύριοι, πηγαίνουμε.

ΜΠΕΝ. Τύμπανα, ἤχῃστε.

Περπατοῦν ἐπὶ σκηνῆς [καὶ σταματοῦν σὲ μιὰν ἄκρῃ].

[ΣΚΗΝΗ 5]

Μπαίνουν ΥΠΗΡΕΤΕΣ κρατώντας τραπεζομάντιλα.

Α' ΥΠΗΡ. Ποῦ 'ναι ὁ Κατσαρόλας καὶ δὲν βοηθάει νὰ
σηκώσουμε; Αὐτὸς νὰ μετακινήσει πιάτο! Αὐτὸς
νὰ βάλει τὸ χεράκι του νὰ πλύνει!

Β' ΥΠΗΡ. Ὅταν οἱ καλοὶ τρόποι πέφτουν σ' ἐνὸς ἢ δύο
ἀνθρώπων τὰ χέρια, ἄπλυτα κιόλας, τὸ πράγμα 5
ἀρχίζει καὶ βρομάει.

Α' ΥΠΗΡ. Μάζεψε τὰ σκαμνιά, πάρε ἀπὸ δῶ τὸν μπου-
φέ, φρόντισε τ' ἀσημικά. Καὶ κοίταξε, γειά σου, νὰ
μοῦ φυλάξεις ἀμυγδαλωτό — κι ἂν μ' ἀγαπᾷς, πές
τοῦ θυρωροῦ ν' ἀφήσει τὴ Σουζάνα καὶ τὴ Νέλη. 10

[Βγαίνει ὁ Β' ΥΠΗΡΕΤΗΣ.]

Ἄντώνη! Κατσαρόλα!

[Μπαίνουν ἄλλοι δύο ΥΠΗΡΕΤΕΣ.]

Γ' ΥΠΗΡ. Αὐτοπροσῶπως!

Α' ΥΠΗΡ. Σὲ ψάχνουν, σὲ φωνάζουν, σὲ ζητοῦν καὶ σὲ
γυρεύουν στὴ μεγάλη θάλασσα.

Δ' ΥΠΗΡ. Πῶς νὰ τὸ κάνουμε, δηλαδή; Νὰ ἴμαστε καὶ 15
στὰ δύο μέρη ταυτοχρόνως; Ἐμπρός, παῖδιά, μὲ
τὸ χαμόγελο καὶ σβέλτα. Ὅ,τι φᾶμε κι ὅ,τι πιοῦμε.

Ἀποσύρονται [οἱ ΥΠΗΡΕΤΕΣ].

*Μπαίνουν [ὁ ΚΑΠΟΥΛΕΤΟΣ, ἡ ΚΥΡΙΑ ΚΑΠΟΥΛΕΤΟΥ,
ἡ ΙΟΥΛΙΕΤΤΑ, ὁ ΤΥΒΑΛΔΟΣ καὶ ἓνας ΑΚΟΛΟΥΘΟΣ,
ἡ ΝΕΝΑ, ὅλοι] ὅλοι οἱ καλεσμένοι, ἄντρες καὶ γυναῖκες,
καὶ πηγαίνουν πρὸς τοὺς προσωπιδοφόρους.*

ΚΑΠ. Κύριοι, καλωσορίσατε· οἱ κυρίες
ποὺ δὲν πονοῦν στὰ δαχτυλάκια τους οἱ κάλοι
θὰ σᾶς χαρίσουν ἓνα γύρο. Ἀπὸ σᾶς, 20
ἀγαπητὲς κυρίες, ποιὰ δὲν θὰ χορέψει;
Ὅποια κάνει τὴ δύσκολη, στοιχηματίζω
πὼς ἔχει κάλους. Μήπως σᾶς τὸν πάτησα;
Καλωσορίσατε. Στὶς μέρες μου κι ἐγὼ
ἔχω φορέσει μάσκα κι ἔχω ψιθυρίσει 25
γλυκὲς κουβέντες νὰ εὐφράνω κάποιο αὐτάκι.
Πέρασαν, πᾶνε αὐτά. Καλωσορίσατε.
Τὰ ὄργανα, παρακαλῶ, ν' ἀρχίσουν! Χῶρο,
κάνετε χῶρο γρήγορα! Κορίτσια, πᾶμε!

Ἡ μουσικὴ παίζει καὶ χορεύουν.
Φέρτε κι ἄλλα φῶτα καὶ κλειῖστε τὰ τραπέζια. 30

[Καὶ σβῆστε τίς φωτιές, παιδιά, θὰ σκάσουμε.]

Ἄχ, φίλε μου, μὲ συγκινοῦν τ' ἀπρόβλεπτα.

Μὰ ὄχι, κάθισε, καλέ μου Καπουλέτο·
ἐμᾶς τὰ πόδια μας δὲν εἶναι γιὰ χορούς.

Πότε φορέσαμε τὴ μάσκα τελευταῖα,

ἐσὺ κι ἐγώ;

35

ΞΑΔ. ΚΑΠ. Τριάντα χρόνια δὲν θὰ εἶναι;

ΚΑΠ. Ἐν ὄχι καὶ τριάντα, ὄχι, δὲν μπορεῖ.

Εἴκοσι πέντε χρόνια ἦταν τίς προάλλες
—τώρα, τοῦ Ἀγίου Πνεύματος ποὺ πέρασε—
ἀπὸ τοὺς γάμους τοῦ Λουκέντιου, καὶ τότε
φορέσαμε τίς μάσκες.

40

ΞΑΔ. ΚΑΠ. Εἶναι πιὸ πολλὰ.

Τριάντα ἔκλεισε ὁ γιός του.

ΚΑΠ. Μὰ τί λές;

45

Δυὸ χρόνια πρὶν, ἦταν ἀνήλικος ἀκόμα.

ΡΩΜ. [Σ' ἔναν ὙΠΗΡ.] Ποιὰ εἶναι ἡ κυρία ποὺ κοσμεῖ
τὸ χέρι τοῦ καβαλιέρου της;

ὙΠΗΡ. Δὲν ξέρω, κύριε.

ΡΩΜ. Αὐτὴ διδάσκει τοὺς δαυλοὺς φεγγοβολή!

50

Στὴν παρειὰ τῆς νύχτας λάμπει πιὸ πολὺ,
σὰν πέτρα στοῦ Αἰθίοπα τὸ σκουλαρίκι —
δὲν ἔχει γῆ ἢ ὁμορφιά της, δὲν ἀνήκει.

Καθὼς λευκὴ περιστερὰ μὲ μαυροπούλια
σβήνει τίς φίλες της καὶ φέγγει σὰν τὴν πούλια.

55

Μόλις σταθεῖ, τὴ θέσῃ δίπλα της θὰ πιάσω
καὶ μὲ τὸ χέρι της τὸ χέρι μου θ' ἀγιάσω.

Ὡστε ἀγάπησα καὶ πρὶν; Ἀνακαλῶ.

Πρώτη φορά, ἀπόψε, βλέπω τὸ καλὸ.

ΤΥΒ. Αὐτὴ εἶναι φωνὴ Μονταίγου, τὴ γνωρίζω. 60

Φέρε τὸ ξίφος μου, μικρέ. [Βγαίνει ὁ ΑΚΟΛΟΥΘΟΣ.]

Ὡστε τολμᾷ

κι ἔρχεται ἐδῶ, ὁ μασκαράς, καὶ μᾶς χλευάζει,
καὶ τὴ σεμνὴ γιορτὴ μας εἰρωνεύεται;

Μὰ τὴν τιμὴ τῶν Καπουλέτων, ἂν στὸ μνηῆμα 65
τὸν στείλω πάραυτα, δὲν θὰ τὸ ἔχω κρίμα.

ΚΑΠ. Γιατί χτυπιέσαι, ἀνιψιέ, τί σοῦ συμβαίνει;

ΤΥΒ. Αὐτὸς εἶναι Μονταῖγος, θεῖε μου, ἐχθρός.

Κι ἦρθε ἐπίτηδες ἐδῶ, τὴν τιμημένην 70
νὰ μαγαρίσει τὴ γιορτὴ μας, ὁ αἰσχρός.

ΚΑΠ. Ὁ νεαρὸς Ρωμαῖος εἶναι;

ΤΥΒ. Ὁ χυδαῖος!

ΚΑΠ. Ἠρέμησε, καλέ μου, ἄφησέ τον τώρα,
φέρεται ἄψογα, σὰν κύριος, τὸ βλέπεις. 75

Καὶ γιὰ νὰ ποῦμε τὴν ἀλήθεια, ἡ Βερόνα
εἶναι περήφανη γιὰ τὴν ἀνατροφή του.

Οὔτε γιὰ ὅλο τὸ χρυσάφι της, λοιπόν,
δὲν θὰ δεχτῶ μέσα στὸ ἴδιο μου τὸ σπίτι
νὰ τοῦ φερθοῦμε ἀγενῶς. Ὑπομονή,
καὶ κάνε σὰν νὰ μὴν ὑπάρχει — ἔτσι θέλω. 80

Σεβάσου με καὶ γίνε πάλι ἀρεστός·
καὶ πάψε πιά νὰ σκυθρωπιάζεις, δὲν ἀρμόζει
τέτοια ἐμφάνιση μπροστὰ σὲ κόσμο ξένο.

ΤΥΒ. Ἀρμόζει μιὰ χαρὰ γιὰ τέτοιοι καλεσμένο. 85
Δὲν τὸν ἀνέχομαι.

ΚΑΠ. Καὶ θὰ τὸν ἀνεχτεῖς!

Τ' ἀκοῦς, παιδάκι μου; Θὰ γίνε αὐτὸ πού εἶπα.

Ἐγὼ διατάζω ἐδῶ μέσα, ὅχι ἐσύ.

Ἄκου δὲν τὸν ἀνέχεσαι! Μὰ τὸ Θεό,
δὲν θὰ τινάξεις τῇ γιορτῇ μου στὸν ἀέρα,
γιὰ νὰ μοῦ κάνεις τὸ νταῆ ἐσύ, τ' ἀκοῦς;

90

ΤΥΒ. Μὰ εἶναι κρίμα, θεῖε.

ΚΑΠ.

Ἄκουσες τί εἶπα;
Μὴν εἶσαι ἀναιδής. Ἄν τὸ τραβήξεις κι ἄλλο,
θὰ τὸ πληρώσεις ἀκριβά. Ξέρω τί λέω.
Ὅρίστε μας· μοῦ σήκωσες κεφάλι. Τέλος.
—Ὁραῖα, εὖγε, φίλοι μου!— Εἶσαι θρασύς,
καὶ κάτσε ἥσυχος, σοῦ λέω. —Κι ἄλλα φῶτα!—
μὴ σ' ἀναγκάσω ἐγώ. —Χορέψτε, μὲ καρδιά!

95

ΤΥΒ. Μὲ διαμελίζουν, ὁ θυμὸς ἀπὸ τῇ μία,
κι ἀπὸ τὴν ἄλλη πνιγερὴ μακροθυμία.
Ἄς εἶναι, πάω. Ἄλλ' αὐτὴ ἡ εἰσβολή,
τώρα γλυκιά, θὰ τοῦ γυρίσει σὲ χολή.

100

Βγαίνει.

ΡΩΜ. Ἄν τοῦ χεριοῦ μου ἡ ἀδρὴ, χυδαία ὕλη
αὐτὸ τὸ τέμενος τολμᾷ καὶ τὸ μολύνει,
δυὸ ντροπαλοὺς προσκυνητὲς ἔχω, δυὸ χεῖλη,
κι ἓνα φιλί τους τὴν ἀφῆ του θ' ἀπαλύνει.

105

ΙΟΥΔ. Μὴν ἀδικεῖς τὸ χέρι σου, προσκυνητῇ,
κι εὐλαβικὰ λατρεύει: ὅταν τῶν ἁγίων
τὸ χέρι κλείνουν στὸ δικό τους οἱ πιστοί,
οἱ δυὸ παλάμες εἶναι φύλλα τῶν Βαβῶν.

110

ΡΩΜ. Γιὰ τοὺς ἁγίους οἱ πιστοὶ δὲν ἔχουν χεῖλη;

ΙΟΥΔ. Καὶ τὰ φυλοῦν γιὰ νὰ προσεύχονται, ἱκέτη.

ΡΩΜ. Τὴν προσευχὴ ποὺ τὰ δικά μου ἔχουν στείλει,
νὰ γίνουν χέρια νὰ σ' ἀγγίζουν, ἄκουσέ τη.

115

ΙΟΥΔ. Ἀκοῦν οἱ ἅγιοι τί λές, κι ἄς μὴ σαλεύουν.

ΡΩΜ. Κι ἔτσι τὰ χεῖλη μου τὴν προσευχή τους κλέβουν.

[Τῇ φιλα̃.]

Κι ὅλο τὸ κρίμα τους τὸ παίρνουν τὰ δικά σου.

ΙΟΥΛ. Ποὺ θέλουν πάλι νὰ τοὺς δώσεις τέτοιο κρίμα.

ΡΩΜ. Ἀπὸ τὰ χεῖλη μου τὰ ὀφειλήματά σου;

120

Δῶσ' μου τὸ κρίμα μου ξανά. [Τῇ φιλα̃.]

ΙΟΥΛ. Φιλᾶς μὲ ρίμα.

NENA Κυρία μου, σὲ θέλει ἡ μητέρα σου.

ΡΩΜ. Ποιὰ εἶναι ἡ μητέρα της;

NENA Ὁμαρτον, νέε,

125

μητέρα της εἶναι ἡ κυρία τοῦ σπιτιοῦ,

καλὴ καὶ τίμια κυρία, μυαλωμένη.

Ἐγὼ τὴ θήλασα τὴν κόρη της — ποὺ τώρα

τὰ κουβεντιάζατε τὰ δυό σας. Ἐνα λέω:

ὅποιος τὴν πάρει παίρνει πράμα μὲ οὐρά.

130

ΡΩΜ. Αὐτὴ μιὰ Καπουλέτου; Εἶναι ἄρρωστο

καὶ τὴ ζωὴ μου στὸν ἐχθρό μου νὰ χρωστῶ.

ΜΠΕΝ. Δὲν φέγγεις πιά; Πᾶμε, σὲ λίγο ξημερώνει.

ΡΩΜ. Κι ἡ ἀγωνία μου, φοβᾶμαι, μεγαλώνει.

ΚΑΠ. Μὰ ὄχι, κύριοι, μὴ φεύγετε· κοπιάστε,

135

κάτι νὰ πάρουμε μαζί, ἓνα ποτό...

Τοῦ ψιθυρίζουν στὸ αὐτί.

Ἄ, ἔτσι; Ὅ,τι πεῖτε. Σᾶς εὐχαριστῶ.

Εὐχαριστῶ, καλοὶ μου κύριοι, καληνύχτα.

Ἀκόμα λίγο φῶς ἐδῶ! Ἐμπρός, γιὰ ὕπνο!

Ἄχ, φίλε μου, ἡ ὥρα εἶναι περασμένη.

140

Λέω νὰ πάω νὰ πλαγιάσω.

[Βγαίνουν ὅλοι, ἐκτὸς τῆς ΙΟΥΛΙΕΤΤΑΣ καὶ τῆς ΝΕΝΑΣ.]

ΙΟΥΛ. Νένα, ἔλα ἐδῶ. Ποιὸς εἶναι ὁ κύριος;

NENA Ὁ γιὸς καὶ κληρονόμος τοῦ Τιβέριου.

ΙΟΥΛ. Κι αὐτὸς ἐκεῖ, ποὺ μόλις πέρασε τὴν πόρτα;

NENA Ὁ νεαρὸς Πετρούκιος πρέπει νὰ εἶναι.

145

ΙΟΥΛ. Κι ὁ ἄλλος ἀπὸ πίσω, ποὺ δὲν χόρευε;

NENA Δὲν ξέρω.

ΙΟΥΛ. Πήγαινε νὰ μάθεις τ' ὄνομά του.

Ἄν τύχει κι εἶναι παντρεμένος, βλέπω νὰ ἔχω
γιὰ νυφικὸ κρεβάτι μου τὸν μαῦρο τάφο.

150

NENA Ρωμαῖος λέγεται, Ρωμαῖος καὶ Μονταῖγος —
μοναχογιὸς τοῦ πιὸ μεγάλου σας ἐχθροῦ.

ΙΟΥΛ. Ἡ μόνη ἀγάπη μου τοῦ μίσους νὰ ἔναι γόνος!

Ἦρθε νωρίς, κι ἦταν ἀργὰ νὰ κάνω πίσω.

Ἄγωνα γέννα τῆς ἀγάπης μου ὁ πόνος,

155

νὰ ἔναι γραμμένο τὸν ἐχθρό μου ν' ἀγαπήσω.

NENA Τί μουρμουρίζεις;

ΙΟΥΛ. Κάτι ρίμες· μοῦ τὶς εἶπε
ἓνας ποὺ χόρεψα μαζί του.

Κάποιος φωνάζει ἀπὸ μέσα: Ἰουλιέττα!

NENA

Τώρα, τώρα!

160

Ἐφυγαν ὅλοι. Πᾶμε. Πέρασε ἡ ὥρα.

Βγαίνουν.

[ΠΡΟΛΟΓΟΣ]*

[Μπαίνει ὁ ΧΟΡΟΣ.]

Τώρα πεθαίνει ἡ παλιὰ ἐπιθυμία,
καὶ νέο πάθος τὰ πρωτεῖα περιμένει·
ἡ ὁμορφιά ποὺ τὸν πονοῦσε κι ἦταν μία
μὲ τὴ γλυκιὰ 'Ιουλιέττα ἀσχημαίνει.
Τώρα ὁ Ρωμαῖος ἀγαπιέται κι ἀγαπάει, 5
ἀπ' τὴ μορφὴ τῆς καλλονῆς συνεπαρμένος·
σ' αὐτὴν ποὺ ἔχει γιὰ ἔχθρὸ θλιμμένος πάει,
κι ἐκείνη κλέβει τὴν ἀγάπη ἀπὸ τὸ μένος.
"Οντας ἔχθρὸς, πῶς νὰ τὴ βρεῖ, νὰ τῆς μιλήσει,
κι οἱ δυὸ ἀνάσες τους νὰ γίνουν ἀρραβῶνας; 10
Κι ἐκείνη πάλι τὴ στοργή της πῶς νὰ λύσει,
ἂν δὲν βρεθοῦν σὲ κάποιο μέρος κατὰ μόνας;
'Αλλὰ τὸ πάθος βρίσκει τρόπο κι ἀνταμώνουν·
μὲ ἄκρα γλύκα τὰ δυὸ ἄκρα θηλυκῶνουν.
[Βγαίνει.]

* Πρόλογος στὴ Δεύτερη Πράξη εἴτε χορικὸς ἐπίλογος τῆς Πρώτης.